

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 2CoE/94/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6710202086
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Ľudovít Bradáč
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2012:6710202086.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. Advocate s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému: F. K., IČO: 41 854 705, bytom XXX XX K. XX o vymozenie pohľadávky oprávneného vo výške 960,41 Eur s prísl., vedenej pod sp. zn. EX 836/10 súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, Exekútorský úrad so sídlom Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č.k. 21Er/238/2010-23 zo dňa 02. marca 2011 jednohlasne takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Zvolen č.k. 21Er/238/2010-23 zo dňa 02. marca 2011 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Zvolen (ďalej len „exekučný súd“) napadnutým uznesením č.k. 21Er/238/2010-23 zo dňa 02. marca 2011 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Rozhodol tak po zistení, že exekučný titul - rozhodcovský rozsudok sp. zn. SR 13098/09 zo dňa 27. augusta 2009, ktorý vydal Stály rozhodcovský súd zriadený zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, IČO: 35 922 761, bol vydaný v rozpore so zákonom. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že exekučný súd považoval Zmluvu o úvere uzatvorenú medzi oprávneným a povinným za spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“, resp. „OZ“) ako aj za zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“) a predmetný právny vzťah za spotrebiteľský s ohľadom na predmet činnosti dodávateľa na výpise z Obchodného registra, ako aj vzhľadom k tomu, že súdu je z rozhodovacej činnosti známe, že oprávnený v obdobných prípadoch rovnakého druhu a neurčitého počtu vystupuje opätovne. V zmysle bodu 18 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy, sa zmluvné strany dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto Zmluvy o úvere, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s., ak žalujúca strana podá žalobu na rozhodcovskom súde. Exekučný súd poukázal na ust. § 53 ods. 4 OZ, ktorý obsahuje exemplikatívny príkladný, t.j. neuzavretý výpočet neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Tento výpočet je zo strany zákonodarcu neustále dopĺňaný a precizovaný, čím zákonodarca reaguje na nesprávnu aplikačnú prax. V tomto výpočte sú s účinnosťou od 1. januára 2008 výslovne uvedené aj neprijateľné podmienky - požadovanie od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku a požadovanie od spotrebiteľa v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Pri výklade a posudzovaní ustanovení OZ o spotrebiteľských zmluvách exekučný súd vychádzal z ustanovení Smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica 93/13/EHS“), nakoľko cieľ ustanovení

OZ o spotrebiteľských zmluvách ako aj Smernice 93/13/EHS je zhodný a je ním dosiahnutie toho, aby spotrebiteľ nebol neprijateľnými zmluvnými podmienkami viazaný. Podľa exekučného súdu dojednanie predmetnej rozhodcovskej doložky so spotrebiteľom je nielen podmienkou, ktorá je v zmysle čl. 2 písm. a) Smernice 93/13/EHS v spojení s ustanovením Prílohy ods. 1 písm. q) Smernice 93/13/EHS výslovne nekalá, ale ide aj o podmienku, ktorej účinkom a dôsledkom bolo to, že rozhodcovský súd oprávnenému priznal ako náhradu za nesplnenie záväzku zo strany spotrebiteľa neprímerane vysoké príslušenstvo pohľadávky - zmenkový úrok 0,25% denne zo sumy 1 960,41 Eur od 31. marca 2009 do zaplatenia tak, ako si ho oprávnený v rozhodcovskom konaní uplatnil. Oprávnený a povinný si zabezpečili svoj iný záväzkový vzťah (Zmluvu o úvere) neúplnou zmenkou (blankozmenkou) vystavenou dňa 19. decembra 2008. Exekučný súd zhodnotil ako jednu z neprijateľných podmienok aj dohodu o vyplnení zmenky obsiahnutú v bode 17 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, z ktorej vyplýva, že na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Z predloženej zmenky vyplýva, že touto sa dlžník zaviazal veriteľovi zaplatiť okrem zmenkovej sumy aj zmenkový úrok 0,25% denne. Zmenka bola vystavená dňa 19. decembra 2008 a aj Zmluva o úvere bola uzatvorená dňa 19. decembra 2008. Z uvedeného vyplýva, že zmenku vystavil dlžník v deň uzatvorenia Zmluvy. K vyplneniu zmenky veriteľom, a tým aj k počiatku plynutia zmenkového úroku však došlo až v príčinnej súvislosti s neplnením záväzku. Podľa exekučného súdu uvedené zmluvné dojednanie predstavuje neprijateľnú podmienku uvedenú v spotrebiteľskej zmluve podľa § 53 ods. 4 písm. písm. k) OZ. Exekučný súd ďalej uviedol, že na základe dodávateľom vopred stanoveného obsahu rozhodcovskej doložky nielenže nerozhodoval všeobecný súd, ale rozhodoval rozhodcovský súd určený oprávneným so sídlom v Bratislave. Exekučný súd tiež uviedol, že rozhodcovský súd nielenže opomenul aplikáciu príslušných európskych a vnútroštátnych právnych noriem týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa a neskúmal neprijateľné zmluvné podmienky uvedené v predmetnej spotrebiteľskej zmluve, ale priznal oprávnenému aj plnenie v rozpore s dobrými mravmi, a to zmenkový úrok v sadzbe 0,25% denne, čo predstavuje 91,25 % ročne. Exekučný súd preto dospel k záveru, že dojednanie rozhodcovskej doložky v predmetnej spotrebiteľskej zmluve, ako aj uzatvorenie dohody o vyplnení zmenky obsiahnutej vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, na základe ktorej veriteľ získal oprávnenie vyplniť zmenku so zmenkovým úrokom 0,25% denne sú neprímeranými podmienkami, ktoré vo svojich účinkoch a dôsledkoch viedli k tomu, že spotrebiteľovi bola odopretá ochrana, ktorú mu poskytujú ustanovenia Smernice 93/13/EHS, Smernice Rady 87/102/EHS o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru, ustanovenia OZ o spotrebiteľských zmluvách a Zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľ ňou nie je viazaný a táto je v rozpore s príslušnými ustanoveniami najmä OZ, Zákona o spotrebiteľských úveroch, ako aj v rozpore s ustanoveniami Smernice 93/13/EHS. Exekučný súd preto v zmysle § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“) žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Proti napadnutému rozhodnutiu podal oprávnený v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom namietal, že rozhodnutie prvostupňového súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.). Súd v prejednávanej veci aplikoval na zistený skutkový stav ustanovenia na ochranu spotrebiteľa, avšak bez toho, aby mal za preukázané podmienky vzniku spotrebiteľského právneho vzťahu upravené v hypotéze príslušnej danej normy (§ 52 OZ). Súd sa v konaní nezaoberal splnením základnej podmienky pre vznik spotrebiteľského vzťahu, t.j. existenciou spotrebiteľa a dodávateľa. V prejednávanej veci je povinný podnikateľom podľa ust. § 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“) v znení neskorších predpisov v spojení so zákonom č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (ďalej len „živnostenský zákon“) v znení neskorších predpisov. Odvolateľ poukázal na ust. § 52 ods. 4 OZ, v zmysle ktorého spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Podľa § 2 písm. a/ Zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel, ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Samotná skutočnosť, že povinný má postavenie podnikateľa a to, že úver mu bol poskytnutý na účel podnikania, resp. k výkonu zárobkovej činnosti, samo o sebe odôvodňuje záver o tom, že povinný nie je spotrebiteľom. V prípade, ak povinný koná ako podnikateľ - živnostník a takto sa aj preukazuje v procese uzatvárania zmluvy a za tým účelom aj vyhlási, že poskytnutý úver použije na podnikateľské účely a nie na vlastnú spotrebu, odvolateľ dospel k záveru, že podmienky stanovené v hypotéze právnej normy § 52 OZ, alebo ust. § 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch neboli splnené a posudzovaný právny vzťah nie je vzťahom spotrebiteľským,

čiže nemôže byť logicky ani spotrebiteľským úverom. Skutočnosť, že konajúci súd na prejednávanej vec nesprávne aplikoval ustanovenia právneho poriadku na ochranu spotrebiteľov bez toho, aby na to boli splnené podmienky, zaťažil konanie vadou, ktorá môže byť odstránená len v odvolacom konaní. Oprávnený ďalej uviedol, že v prejednávanej veci bola podkladom pre rozhodcovské konanie samostatná a individuálne dohodnutá rozhodcovská zmluva. Exekučný súd na správne zistený skutkový stav neaplikoval ďalej príslušné ustanovenia zákona č. 191/1950 Zb. (Zákon zmenkový a šekový) v znení neskorších predpisov. Vyplnená zmenka je podľa odvolateľa platná aj v prípade, ak je vyplnená v rozpore s dohodou o vyplňovanom práve, t.j. aj v prípade riadneho alebo naopak excesívneho vyplnenia zmenky vzniká riadna zmenka a rozdiel spočíva v tom, že v prípade excesívneho vyplnenia má zmenkový dlžník (povinný z exekučného konania) právo brániť sa plneniu zo zmenky uplatnením námietok. Odvolateľ poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Odbo V 43/2006. Exekučný súd nemôže ex offo vzniknúť námietku smerujúcu proti použitiu zmenky a ak tak urobil, konal v rozpore so zákonom a nesprávne aplikoval ust. § 10 a nasl. Zmenkového zákona. V rozhodcovskom konaní táto námietka zo strany odporcu (povinného) vznesená nebola, hoci odporca bol o podanom návrhu a jeho obsahu riadne upovedomený. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolateľ navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinný sa k odvolaniu oprávneného nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa ust. § 212 ods. 1 bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a odvolaním napadnuté uznesenie exekučného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. h/ zrušil a podľa ods. 2 cit. ust. O.s.p. vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odvolací súd zo spisového materiálu zistil, že súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý v súlade s návrhom oprávneného na vykonanie exekúcie podaním doručeným súdu dňa 18. februára 2010 žiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu, ktorým je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, IČO: 35 922 761, sp. zn. SR 13098/09 zo dňa 27. augusta 2009. Prílohu návrhu na vykonanie exekúcie tvoril exekučný titul - rozhodcovský rozsudok, plnomocenstvo a výpis z obchodného registra oprávneného. Dňa 06. apríla 2010, 30. júna 2010 a 22. júla 2010 bola na základe výziev exekučného súdu na predloženie Zmluvy o úvere, Všeobecných podmienok poskytnutia úveru a zmenky doručená exekučnému súdu iba Zmluva o úvere č. 6780136 uzatvorená medzi oprávneným a povinným dňa 19. decembra 2008 bez Všeobecných podmienok poskytnutia úveru a zmenky. Exekučný súd následne napadnutým uznesením č.k. 21Er/238/2010-23 zo dňa 02. marca 2011 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Exekučný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že Zmluvu o úvere uzavretú medzi oprávneným a povinným možno považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere a spotrebiteľskú zmluvu, a preto následne na posúdenie predmetného zmluvného vzťahu aplikoval Zákon o spotrebiteľských úveroch a ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv. Ďalej uviedol, že dojednanie rozhodcovskej doložky v predmetnej spotrebiteľskej zmluve, ako aj uzatvorenie dohody o vyplnení zmenky obsiahnutej vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, na základe ktorej veriteľ získal oprávnenie vyplniť zmenku so zmenkovým úrokom 0,25% denne sú nepríjemnými podmienkami, ktoré vo svojich účinkoch a dôsledkoch viedli k tomu, že spotrebiteľovi bola odopretá ochrana, ktorú mu poskytujú ustanovenia Smernice 93/13/EHS, Smernice Rady 87/102/EHS o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru, ustanovenia OZ o spotrebiteľských zmluvách a Zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľ ňou nie je viazaný a táto je v rozpore s príslušnými ustanoveniami najmä OZ, Zákona o spotrebiteľských úveroch, ako aj v rozpore s ustanoveniami Smernice 93/13/EHS.

Prvostupňový súd pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vychádzal z listinných dôkazov založených v spise, pričom v tomto spise chýbali Všeobecné podmienky poskytnutia úveru a zmenka. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť tak podľa názoru odvolacieho súdu nebolo možné spoľahlivo zistiť všetky dôležité skutočnosti pre vyvodenie záveru, že rozhodcovská doložka a dohoda o vyplnení zmenky, ktoré sa mali nachádzať vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami uvedenými v spotrebiteľskej zmluve, či v predmetnej zmluve je uvedená ročná percentuálna miera nákladov a medzi zmluvnými stranami bol dohodnutý nepríjemný zmenkový úrok. Súd prvého stupňa teda pochybil, keď bez

toho, aby si zabezpečil listinné dôkazy (Všeobecné podmienky poskytnutia úveru a zmenku) hodnotil ich obsah len z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku, resp. hodnotil odôvodnenie rozhodcovského rozsudku z hľadiska jeho zrozumiteľnosti a preskúmateľnosti vo vzťahu k zisteniu, či týmto rozsudkom nebolo oprávnenému ako žalobcovi priznané plnenie, ktoré by bolo v rozpore so zákonom alebo s dobrými mravmi. Vzhľadom na to, že v prejednávanom prípade neboli predložené exekučnému, ani odvolaciemu súdu Všeobecné podmienky poskytnutia úveru a zmenka, nebolo možné ani jednoznačne zistiť, či v uzavretej zmluve bola platne uzavretá rozhodcovská doložka a či táto nepredstavuje neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve (§ 53 OZ), či dohoda o vyplnení zmenky, ktorá sa má nachádzať vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru je neprijateľnou zmluvnou podmienkou uvedenou v spotrebiteľskej zmluve, či v predmetnej Zmluve je uvedená ročná percentuálna miera nákladov a či medzi zmluvnými stranami bol dohodnutý neprimeraný zmenkový úrok, a to za predpokladu, že po doplnení dokazovania exekučný súd nepochybne zistí, či v danom prípade ide o spotrebiteľský vzťah a či sa na tento vzťah vzťahuje Zákon o spotrebiteľských úveroch a ustanovenia OZ o spotrebiteľských zmluvách, pričom dôkazné bremeno je na oprávnenom.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd napadnuté uznesenie exekučného súdu s poukazom na § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom doplní dokazovanie predložením zmenky a Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú súčasťou predmetnej Zmluvy o úvere a následne preskúma, či sú splnené podmienky na zamietnutie žiadosti na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák.č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.